

RECULL DE PREMSA

Joandomènec Ros, I Premi Catalònia d'Assaig

31 de maig del 2007

[Consulta El Butlletí de l'IEC](#)

Joandomènec Ros és catedràtic d'ecologia. ARXIU

Una visió de la ciència

Assaig

Exploració, joc, reflexió. Assaigs sobre ciència

Joandomènec Ros

Pagès Editors. Lleida, 2007

Xavier Filella

El professor Joandomènec Ros, catedràtic d'ecologia de la UB i secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans, reflexiona a *Exploració, joc, reflexió* sobre els distints aspectes de la investigació científica. L'obra, que aplega textos de procedències diverses, reuneix les principals qualitats de la millor divulgació científica en posar a l'abast del lector una informació rigorosa i actual, però sempre amb un llenguatge planer, que l'autor sap amenitzar amb un refrescant toc d'enginy, amb què ens obre les portes de la ciència.

Prop de la meitat d'aquests assajos van ser prèviament publicats en la columna *Microscopi*, de la

secció Ciència i Medi Ambient de l'AVUI.

L'obra acull des de l'inevitable blog dedicat a l'ecologia marina, matèria en què Ros és un especialista de renom, fins a temes tan variats com ara la situació de la dona en els laboratoris, les dificultats amb què topa la recerca a casa nostra i el paper de la Universitat Catalana d'Estiu, de la qual Joandomènec Ros és rector. Tenen un particular interès els textos dedicats a defensar el paper de la ciència com una part essencial de la cultura i a explicar, amb una brevetat i claredat meritòries, els secrets de l'evolució.

Clou el volum un blog dedicat a glossar l'obra d'alguns científics excepcionals, que, entre d'altres, inclou els perfils de Stephen Jay Gould, el biòleg evolutiu més influent del segle XX, Edward O. Wilson, defensor de la unificació de les diferents disciplines científiques, i Ramon Margalef, l'eminent ecòleg català de qui Ros ha estat un deixeble destacat.

EDITOR I EXMINISTRE DEL PP

Manuel Pimentel

Assaig d'aquí, editor d'allà

El sevillà Manuel Pimentel va arribar a ministre del PP i va dimitir del govern d'Aznar per desacord amb la política d'immigració. Entre les seves actuals dedicacions hi ha la d'editor, i al capdavant del segell Almuzara, de Còrdova, ha creat un premi d'assaig en català en col·laboració amb la llibreria Catalunya. El primer guardonat, el científic Joandomènec Ros. Sense paraules.

El Comentari

Ferran Sáez Mateu
ferransaez@hotmail.com

La vida dels altres

La Palma d'Or de Cannes se l'ha endut enguany el director romanès Cristian Mungiu amb *Quatre mesos, dues setmanes i dos dies*. El Festival de Cannes celebrava aquests dies el seu 60è aniversari: l'enhorabona. Desconec qui és i què ha rotat el senyor Mungiu, i no recordo tampoc cap pel·lícula romanesa, tot i que és probable que n'hagi vista alguna (a començament de la dècada del 1980, quan la Filmoteca de Catalunya estava ubicada a la Travessera de Gràcia i l'abonament mensual tenia un preu irrisori, em vaig arribar a empassar tones de films de països ignots, en general horripilants). Però, tot i la meua absoluta ignorància, em veig amb cor de fer una modesta predicció: l'èxit de les històries sobre les antigues repúbliques de l'òrbita soviètica no ha fet sinó començar.

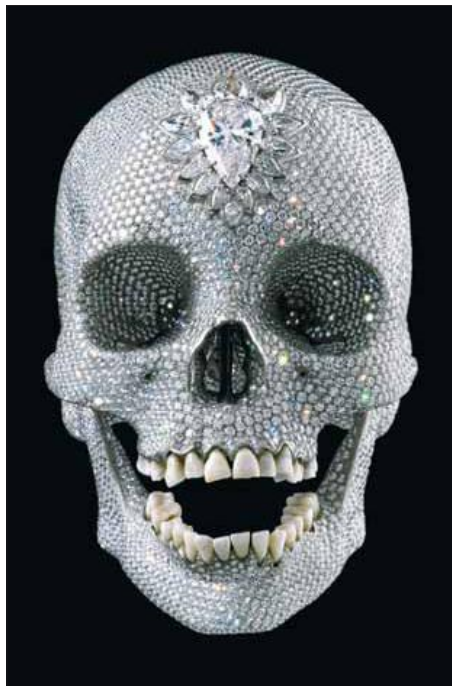
Per què, justament ara, ens interessa saber com era la vida dels altres, la vida dels desgraciats que vegetaven amargament sota els règims de Ceaucescu o

d'Enver Hoxa? Per què la sordidesa del socialisme real ha esdevingut de cop i volta tan *cool*? Obviament, perquè només el pas del temps és capaç de sofisticar les coses més immundes. I també, esclar, perquè hi ha tota una generació que va conèixer de primera mà la gran oto-

Entre la innocència i el cinisme hi ha una línia molt primeta

pia del segle XX, el comunisme, i té ganes d'espolsar-se els seus fantasmes, provant de transformar-los en un objecte estèticament homologable. Aquell món gris i hermètic als occidentals ens sembla fascinant, ara. I abans també: alguns dels qui aniran a veure la pel·lícula de Mungiu i en sortiran compungits, fa 25 anys juraven que els camarades de Bucarest vivien de conya al seu paradís igualitari. Entre la innocència i el cinisme hi ha una línia molt primeta.

Art: Polèmic Damien Hirst

Un crani de platí i diamants

El britànic Damien Hirst exposa des d'ahir a la londinera galeria White Cube la reproducció a escala real d'un crani humà fet en platí i totalment cobert per 8.601 diamants. La galeria asse-

gura que els diamants provenen de zones sense conflictes. La peça pesa 1.106,16 quirats. Hirst és conegut per exposar taurons, vedells i altres animals conservats en formol. ■ EFE/WHITE CUBE

El científic Joandomènec Ros i l'editor i expolític Manuel Pimentel al Zoo ■ CRISTINA CALDERER

L'editorial de Còrdova Almuzara publica l'obra que va obtenir el primer premi Catalònia, guanyat per Joandomènec Ros

Assaig català, editor andalús

Ignasi Aragay
BARCELONA

La creació d'un premi d'assaig en català ja és per si mateixa una cosa rara. Però encara ho és més que la iniciativa hagi sortit d'una editorial andalusa creada per un exministre del PP, Manuel Pimentel. El premi en qüestió és el Catalònia, convocat per aquest petit segell de Còrdova i per la llibreria barcelonina que li dona el nom. El patrocini va a càrrec del Consorci de la Zona Franca.

El premi s'acaba d'estrenar amb un primer guardonat ben conegut dels lectors d'aquest diari, el científic Joandomènec Ros, que durant anys va escriure sobre temes mediambientals a les pàgines de l'AVUI. De fet, una bona part del llibre guardonat, *L'altra meitat del medi ambient*, són textos prèviament publicats al diari.

Secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i president de la Universitat Catalana d'Estiu (UCE), amb aquesta obra Joandomènec Ros ha volgut mostrar "l'altra cara del discurs ambientalista", més enllà dels llocs comuns avui generalment assumits: el re-

clatge, l'estalvi d'aigua, la lluita contra els incendis... Segons l'estudiós, el que és realment important és "la pèrdua de biodiversitat i el canvi climàtic, que a banda dels efectes popularment coneguts, com l'augment de la temperatura i la pujada del nivell del mar, pot ser letal per a l'agricultura, amb els consegüents problemes econòmics i socials".

L'espècie humana en perill
En la presentació de l'obra, dijous al Zoològic de Barcelona, tant el llibreter de la Catalònia, Miquel Colomer, com el conseller de Medi Ambient i Habitatge, Fran-

"El planeta Terra no està en perill, però l'espècie humana, sí", diu el guanyador del premi

cesc Baltasar –"sovint em diuen conseller de *Mig Ambient*", un *mig* que no fa referència a la meitat del títol del llibre, sinó a la ignorància lingüística d'aquest país–, van destacar el to divulgatiu del llibre i el fet que l'autor "no sigui catastrofista". Doncs bé, en efecte, Joandomènec Ros no és catastrofista "en relació amb el futur del planeta, que se'n sortirà", però sí pel que fa al futur de l'espècie humana, "que si no canvia no se'n sortirà". El llibre d'aquest científic que va començar a treballar com a becari al Zoo estudiant el comportament del Floquet de Neu inclou més d'una idea, unes quantes advertències i no poques paradoxes per obrir els ulls al lector i evitar la catàstrofe.

L'obra, que surt en català, potser també serà traduïda al castellà per Almuzara. Com explica Pimentel, el treball guardonat, tant si l'original és en català com en castellà, necessàriament ha de publicar-se en català i només optativament en castellà, en funció de si els temes són generalistes o de temàtica catalana. En el cas de *L'altra meitat del medi ambient*, són una barreja. ■

Troben a Suïssa 14 obres d'art confiscades pels nazis

Redacció
ZURIC

Una caixa forta plena d'obres de grans mestres de la pintura s'ha descobert en un banc de Zuric després que la justícia suïssa en va ordenar l'obertura, segons va informar ahir el diari alemany *Süddeutsche Zeitung*.

El boti conté catorze quadres firmats per Dürero, Monet, Renoir, Susley, Koschka i Van Kessel. Cada-cuna de les peces està valorada en uns quants milions de dòlars. Es tracta d'obres que havien estat presumptament confiscades a França pels nazis, i estaven destinades a la col·lecció de Hermann Goering, cap de propaganda del règim de Hitler.

El jutge que va ordenar l'obertura de la caixa forta, gran com un armari, ha actuat a demanda de la fiscalia de la ciutat alemanya de Munic, arran de la mort el passat mes de març de Bruno Lohse, un prestigiós historiador de l'art que va treballar per a Goering durant la Segona Guerra Mundial.

Lohse, que va morir als 95 anys, s'havia encarregat de confiscar obres d'art a jueus en els territoris ocupats d'Alemanya. L'historiador havia obert una fundació a Liechtenstein per protegir la seva fortuna.

L'OBC porta Montsalvatge a Roma

Redacció
BARCELONA

L'OBC serà dilluns, dimarts i dimecres que ve a Roma per oferir un programa amb obres de Dvořák, Ginastera, Falla i Montsalvatge, a l'Auditori Parco della Musica. Ernest Martínez Izquierdo, principal director convidat de l'OBC, portarà la batuta, i la mezzo Marian Rodríguez Cusi també hi participarà. ■

27 festival de músiques de Torroella de Montgrí
del 13 de juliol al 23 d'agost

ENTRADES A LA VENDA

www.festivaldetorroella.com

TEL·L'ENTRADA 902 10 12 12
CASA CATALUNYA | taletroella.com

Es presenta 'L'altra meitat del medi ambient', de Joandomènec Ros, Premi Catalunya d'assaig

Joandomènec Ros, secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans, ha guanyat el Premi d'Assaig de la llibreria Catalunya amb 'L'altra meitat del medi ambient' (Editorial Almuzara). L'obra presentada al Zoològic de Barcelona, parla d'ecologia, més enllà d'allò que surt sempre a les notícies, en realitat, de la destrucció del medi. L'autor creu que encara hi ha esperança, que, en tot cas, 'el planeta se'n sortirà, però els humans ho tenim més negre'.

Joandomènec Ros diu que hi ha una part de l'atenció al medi que l'administració i els ciutadans han acabat entenent i s'esforcen a contribuir-hi: reciclatge de deixalles, recuperació de pedreres, replantació, neteja de rius, reducció de la contaminació... Però n'hi ha una altra que amb prou feines si arriba a la gent: destrucció d'hàbitats, erosió de la biodiversitat, esgotament de recursos..., en fi, la transformació d'un planeta que no podria sostenir tota la població que allotja, si aquesta consumís tants recursos com el primer món.

Doncs bé, és aquest aspecte menys públic del medi que examina el llibre, un recull d'articles que parlen des de la contaminació de mar i platges o la despesa que costen les puntes de cigarreta, a les plantes transgèniques o la sostenibilitat de Catalunya. Joandomènec Ros, biòleg i catedràtic d'ecologia de la Universitat de Barcelona, creu que la situació és força complicada i que, el canvi climàtic, ja el tenim a sobre, amb conseqüències que aviat aniran ultrapassar l'augment de temperatures i del nivell de mar, amb desplaçaments ingents de gent i d'éssers vius en general, i de destrucció d'hàbitats. També creu que hi ha esperances de trobar un equilibri, si es fan esforços de veritat, però que l'espècie humana ja sofreix els efectes del mal que ha fet al medi i que encara en sofrirà més.

Francesc Baltasar, conseller de Medi Ambient i Habitatge, ha dit del llibre que oferia esperança malgrat la cruesa de la

situació i que, si tothom prenia les mesures adequades, es podia reconduir el procés de destrucció del medi. També ha subratllat el llenguatge amè i acostat al lector del llibre, que explica què pot fer cadascú per contribuir a millorar la situació.

A l'acte de presentació, també hi han assistit la directora del zoo, Carme Masé; Manuel Royes, delegat especial del govern espanyol al Consorti de la Zona Franca de Barcelona, entitat que ha patrocinat el premi; Miquel Colomer, director de la llibreria Catalònia; i Manuel Pimentel, director general de l'editorial Almuzara. Colomer ha dit que l'havia satisfet molt l'obra guanyadora del primer Premi d'Assaig de la llibreria Catalònia i que aviat en convocarien un altre per a l'any que ve; que la iniciativa del premi era cosa de l'editorial Almuzara i que pensaven en la possibilitat de traduir l'obra a l'espanyol. Pimentel ha puntualitzat que tots els llibres guanyadors d'aquest premi s'editarien, si més no, en català i, si es podia, també en espanyol; s'ha mostrat satisfet de la col·laboració amb Catalònia, que continuaria, i que li semblava especialment valuós un premi de no-ficció sorgit de la iniciativa privada, perquè normalment provenen d'institucions públiques.

Un assaig sobre temàtica mediambiental guanya el primer premi Catalònia

Joandomènec Ros ha obtingut el primer premi d'Assaig Llibreria Catalònia, amb el llibre 'L'altra meitat del Medi Ambient'. Segons l'autor, la política mediambiental tendeix a centrar-se més en "la necessitat de reciclar o de repoblar els boscos" i oblida altres aspectes com ara "la defensa de la biodiversitat i la protecció de les espècies".

El premi Catalònia va sorgir arran de la proposta de l'editorial andalusa Almuzara de premiar treballs d'investigació i de divulgació sobre aspectes històrics, de societat, d'economia o de costums de Catalunya.

El Zoològic de Barcelona ha estat el marc elegit per presentar avui l'obra guanyadora. Ros ha expressat la seva satisfacció perquè s'hagi admès la temàtica mediambiental dins de les línies d'investigació que preveu el certamen.

L'editor del premi, Manuel Pimentel, ha agrait al seu soci de la Llibreria Catalònia, Miquel Colomer, "la seva aposta pels temes de no ficció" i ha afegit que "la línia d'investigació ha de ser primada i premiada".

El conseller de Medi Ambient i Habitatge, Francesc Baltasar, present a l'acte, ha definit Ros com una persona "compromesa, que no es conforma i que formula propostes concretes per implicar la ciutadania" en les qüestions mediambientals.

Presentación del Primer Premio de Ensayo de la Librería Catalònia a la Aula Abierta del Zoo

Este premio de ensayo está dedicado a trabajos de investigación y de divulgación de aspectos históricos, de sociedad, de economía o de costumbres de Catalunya.

El jueves, 31 de mayo a las 11:30 horas, se celebrará a la Aula Abierta del Zoo de Barcelona la presentación de "La Otra mitad del medio ambiente", obra de Joandomènec Ros ganadora del Primer Premio Catalònia de Ensayo, certamen promovido por la Librería Catalònia y la Editorial Almuzara y patrocinado por El Consorcio de la Zona Franca.

El acto, dirigido exclusivamente a los medios de comunicación, estará presidido por el Consejero de Medio Ambiente y Vivienda, Francesc Baltasar, (la obra ganadora aborda cuestiones medioambientales) y contará con la presencia del autor, Joandomènec Ros; Manuel Royes, delegado especial del Estado en el Consorcio de la Zona Franca de Barcelona; Manuel Pimentel, director general de Editorial Almuzara; Miquel Colomer, director de la Librería Catalònia; y la directora del Zoo, Carme Maté.

Joandomènec Ros y Aragonès (Barcelona, 1946) es doctor en biología por la Universidad de Barcelona, donde es catedrático de Ecología desde el 1986.

Es tracta d'una obra sobre el Medi Ambient de Joandomènec Ros

Es presenta el primer premi d'assaig de la Llibreria Catalònia

Joandomènec Ros, guanyador del Catalònia d'Assaig.

La Llibreria Catalònia presenta avui al Zoo de Barcelona el llibre que va obtenir el primer Premi Catalònia d'Assaig. Es tracta de L'altra meitat del medi ambient, obra de Joandomènec Ros. El certamen compta amb la cooperació de l'Editorial Almuzara, de Manuel Pimentel, i el patrocini del Consorci de la Zona Franca. Joandomènec Ros és doctor en Biologia per la Universitat de Barcelona, on és catedràtic d'Ecologia des del 1986. El guardó que ha guanyat tindrà continuïtat i s'adreça a tot tipus de treballs d'investigació i de divulgació d'aspectes històrics, de societat, d'economia o de costums de Catalunya.

'El planeta se'n sortirà, però els humans ho tenim més negre'

Es presenta 'L'altra meitat del medi ambient', de Joandomènec Ros, Premi Catalònia d'assaig Joandomènec Ros, secretari general de [l'Institut d'Estudis Catalans](#), ha guanyat el Premi d'Assaig de la Llibreria Catalònia amb el llibre 'L'altra meitat del medi ambient' (Editorial Almuzara), que s'ha presentat al Zoològic de Barcelona i que parla d'ecologia més enllà del que surt sempre a les notícies. Tot i que és un llibre sobre la destrucció del medi, l'autor pensa que encara hi ha esperança, que passi el que passi "el planeta se'n sortirà, però els humans ho tenim més negre".

Joandomènec Ros diu que hi ha una part de la cura medi que la ciutadania i l'administració han acabat entenent i han dedicat molts esforços a solucionar: el reciclat de deixalles, la recuperació de pedreres, la replantació, la neteja de rius, la reducció de contaminació... Però que n'hi ha una altra que amb prou feines arriba a la ciutadania, la que fa referència a la destrucció dels hàbitats, l'erosió de la biodiversitat, l'esgotament de recursos... la transformació que causem en un planeta que no podria acollir tota la població que té si gastés els mateixos recursos que consumeix el primer món.

I és aquest vessant menys públic dels problemes del medi que es dedica el llibre, un recull d'articles que parlen des de la contaminació del mar a la sorra de les platges a les despeses que causen les puntes de cigarreta, les plantes transgèniques o la sostenibilitat de Catalunya, entre més. Joandomènec Ros, que és biòleg i catedràtic d'ecologia de la Universitat de Barcelona, creu que la situació és força complicada i que el canvi climàtic ja el tenim a sobre, amb conseqüències que aviat aniran més enllà de l'augment de temperatures i del nivell del mar, amb desplaçaments massius i sobtats d'humans i d'altres éssers vius, i la destrucció d'hàbitats. Assegura que hi ha esperances de trobar l'equilibri, si es fan esforços de veritat, però que

igualment l'espècie humana ja pateix els efectes del mal que ha fet al medi i en patirà més.

Francesc Baltasar, conseller de Medi Ambient i Habitatge, ha destacat del llibre que mostra esperança malgrat la cruesa de la situació i que, si tothom pren mesures adequades, es pot reencaminar el procés de destrucció del medi. De fet, Baltasar ha destacat sobre tot el llenguatge amè i proper al lector que explica rigorosament que pot fer cadascú per contribuir a millorar la situació.

A l'acte de presentació també hi han assistit la directora del zoo, Carme Masé; Manuel Royes, el delegat especial de l'estat al Consorci de la Zona Franca de Barcelona, entitat que ha patrocinat el premi; Miquel Colomer, director de la llibreria Catalònia; i Manuel Pimentel, director general de l'editorial Almuzara. Colomer ha dit que havia quedat molt satisfet de l'obra guanyadora del primer Premi d'Assaig de la llibreria Catalònia i que aviat en convocarien un segon de cara a l'any que ve. Ha reconegut que la iniciativa del premi havia estat cosa de l'editorial Almuzara i que es plantejaven la possibilitat de traduir l'obra a l'espanyol. Per la seva banda, Pimentel ha dit que tots els llibres guanyadors d'aquest premi s'editarien, com a mínim, en català, i si es podia també en espanyol. S'ha mostrat satisfet de la col·laboració amb Catalònia, ha dit que continuaria i que considerava especialment valuós un premi literari de no-ficció sorgit de la iniciativa privada, perquè normalment els convoquen institucions públiques.

A la primera imatge, d'esquerra a dreta, Francesc Baltasar, Joandomènec Ros i Manuel Pimentel. A la segona, Carme Masé, Manuel Royes, Francesc Baltasar, Joandomènec Ros, Miquel Colomer i Manuel Pimentel.